

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/29/2019
Identifikačné číslo spisu:	7907209941
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7907209941.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I.. J. B., bytom v B. K., I. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Valériou Vassovou, advokátkou so sídlom v Trebišove, Pribinova 2246/2, proti žalovanému mestu Kráľovský Chlmec, so sídlom v Kráľovskom Chlmcí, L. Kossutha č. 99, zastúpenému JUDr. Petrom Pandym, advokátom so sídlom v Kráľovskom Chlmcí, L. Kossutha 99, o určenie neplatnosti odvolania z funkcie a výpovede, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 10C/99/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. júna 2018 sp. zn. 1Co/245/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 19. októbra 2016 č. k. 10C/99/2007-958 žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal, aby súd určil, že jeho odvolanie z funkcie hlavného kontrolóra a výpoveď daná mu žalovaným, sú neplatné.

1.1. Podľa názoru súdu žalobca sa nedôvodne domáhal určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, keďže v čase, keď mu bola doručená výpoveď, jeho pracovný pomer už skončil, pretože pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú. Aj v prípade, ak by tomu tak nebolo, prvostupňový súd uviedol, že „z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že žalobca (správne malo byť žaloba, pozn.) o určenie neplatnosti výpovede a neplatnosti odvolania z funkcie hlavného kontrolóra bola podaná po uplynutí lehoty na podanie návrhu na súd, tak ako to vyžaduje ust. § 77 / Zákonníka práce“.

1.2. Prvostupňový súd ďalej uviedol, že predmetom konania o určení neplatnosti odvolania žalobcu z funkcie hlavného kontrolóra nie je posudzovanie platnosti, resp. neplatnosti uznesenia mestského zastupiteľstva, ale posúdenie, či odvolanie z funkcie spĺňa formálne náležitosti. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že z funkcie hlavného kontrolóra bol odvolaný protizákonne. Rozhodnutia mestského zastupiteľstva boli prijaté zákonným spôsobom a žalobcovi bola daná výpoveď v súlade so Zákonníkom práce (ďalej aj „ZP“). Odvolanie z funkcie hlavného kontrolóra

podľa názoru súdu spĺňa všetky formálne náležitosti ust. § 18a ods. 9, 10 zákona č. 369/1990 Zb. Vykonaným dokazovaním, výpoveďami svedkov podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo preukázať, že by jeho odvolanie z funkcie hlavného kontrolóra bolo dôsledkom vybavovania si osobných účtov zo strany poslancov alebo štatutára alebo iným diskriminačným prejavom.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. júna 2018 sp. zn. 1Co/245/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vyslovil, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

2.1. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak dospel k záveru, že žalobca uplatnil nárok na určenie neplatnosti odvolania z funkcie a výpovede oneskorene, t.j. po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak žalobu zamietol.

2.2. Z obsahu zákonných ustanovení § 18 ods. 1, veta prvá a § 18a ods. 9 zákona č. 369/1990 Zb., § 1 ods. 2 písm. a/ a § 1 ods. 4 zákona č. 552/2003 Z. z. a § 77 ZP je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že hlavný kontrolór mesta môže byť odvolaný obecným zastupiteľstvom z dôvodu uvedeného v § 18a ods. 9 písm. a/, b/, c/ zákona č. 369/1990 Zb. Je nesporné, že hlavný kontrolór po odvolaní z funkcie sa môže domáhať na súde neplatnosti jeho odvolania, a to v lehotách, ktoré stanovuje Zákonník práce vzhľadom na to, že zákon o obecnom zriadení, ako aj zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme neupravujú osobitnú lehotu, v ktorej sa odvolaný hlavný kontrolór môže domáhať neplatnosti svojho odvolania. Preto ak na pracovnoprávne vzťahy zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme sa vzťahuje Zákonník práce (§ 1 ods. 4 zákona č. 552/2003 Z. z.), je potrebné, aby v konaní o určenie neplatnosti odvolania z funkcie hlavného kontrolóra, obdobne ako pri určení neplatnosti výpovede, bol nárok uplatnený na súde v dvojmesačnej prekluzívnej lehote uvedenej v § 77 ZP.

2.3. V prejednávanej veci z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa podaným žalobným návrhom došlým súdu dňa 10. augusta 2007 domáhal, aby súd určil, že uznesenie žalovaného zo dňa 4. júla 2007, ktorým došlo k jeho odvolaniu z funkcie hlavného kontrolóra, je neplatné a zároveň s a domáhal určenia neplatnosti skončenia jeho pracovného pomeru výpoveďou. Až následne podaním zo dňa 31. mája 2011 navrhol zmenu žalobného návrhu, a to tak, aby súd určil, že jeho odvolanie z funkcie hlavného kontrolóra je neplatné a neplatná je aj výpoveď daná mu žalovaným. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 14. decembra 2012 (správne malo byť 14. februára 2012, pozn.) pripustil zmenu návrhu. Za takejto procesnej situácie treba mať za to, že žalobca na súde prvej inštancie až týmto dňom uplatnil nárok na určenie neplatnosti jeho odvolania z funkcie hlavného kontrolóra a neplatnosti skončenia pracovného pomeru. K uvedenému dňu bolo potrebné tiež skúmať, či žalobca svoj nárok na určenie neplatnosti uplatnil v súlade s § 1 ods. 4 zákona č. 552/2003 Z. z. v spojení s § 77 Zákonníka práce.

2.4. Ak teda žalobca uplatnil na súde nárok na určenie neplatnosti odvolania z funkcie hlavného kontrolóra a určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru až dňom 14. februára 2012 (pripustením zmeny návrhu zo strany súdu), jeho nárok zanikol a odvolanie z funkcie, ako aj rozviazanie pracovného pomeru, je účinné. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že žalobca svoj nárok na určenie neplatnosti odvolania z funkcie hlavného kontrolóra ako aj určenie neplatnosti výpovede podal po uplynutí lehoty, teda po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, ktorá začala plynúť odo dňa, keď k jeho odvolaniu z funkcie hlavného kontrolóra došlo, resp. keď sa mal pracovný pomer výpoveďou skončiť.

2.5. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neuplatnil svoj nárok v dvojmesačnej prekluzívnej lehote, bez významu sú jeho námietky vo vzťahu k nedôvodnosti jeho odvolania z funkcie a výpovede z pracovného pomeru, a to vzhľadom na to, že došlo k zániku jeho nároku a odvolanie ako aj výpoveď sa stali účinnými, a to aj za predpokladu, že k odvolaniu z funkcie, resp. k výpovedi došlo neplatným právnym úkonom.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorom žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a zároveň zrušil i rozsudok prvoinštančného súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3.1. Pripustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP argumentujúc tým,

že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Konkrétne namietal, že odvolací súd „bol povinný vo veci nariadiť pojednávanie a rozhodnúť mohol až na základe výsledkov z pojednávania". Ďalej namietal, že nedošlo k premlčaniu jeho nároku.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade dovolateľ (kvalifikovane zastúpený advokátkou) uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúci sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietat' alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

9. Žalobca prípustnosť podaného dovolania a svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP založil na tvrdení, že odvolací súd „bol povinný vo veci nariadiť pojednávanie a rozhodnúť mohol až na základe výsledkov z pojednávania" (bod 3.1.).

10. Podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

10.1. Podľa § 384 ods. 1 CSP odvolací súd sám zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

10.2. Podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie).

10.3. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd.

10.4. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, keď uviedol, „že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak dospel k záveru, že žalobca uplatnil nárok na určenie neplatnosti odvolania z funkcie a výpovede oneskorene" (pozri bod 8 odôvodnenia

rozsudku odvolacieho súdu v spojení s bodom 49 odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu), preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže pre nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

11. Žalobca v podanom dovolaní podľa § 420 písm. f/ CSP tiež namietal nesprávne právne posúdenie veci, keď podľa jeho názoru žalobný nárok premlčaný nebol (pozri bod 3.1. veta posledná).

11.1. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Prípustnosť dovolania založená na základe § 420 písm. f/ CSP rieši konkrétnu procesnú vadu v konaní, nakoľko dovolacím dôvodom v tomto prípade môže byť len namietanie tejto konkrétnej procesnej vady (§ 431 ods. 1 CSP). Namietanie nesprávneho právneho posúdenia sporu je možné uviesť ako dôvod dovolania len pri dovolaniach prípustných v zmysle § 421 CSP (§ 432 ods. 1 CSP), ktorý dôvod žalobca (kvalifikovane zastúpený advokátkou) v podanom dovolaní neuviedol.

12. Vzhľadom k tomu, že v dovolaní sa nedôvodne namieta existencia procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.